

opusdei.org

František: Život v milosti podle Ducha

Potom co se papež František věnoval kardinálním ctnostem - moudrosti, spravedlnosti, statečnosti a mírnosti - zahájil tento týden úvahy o teologických ctnostech vlitých Bohem: víře, naději a lásce.

24.04.2024

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

V posledních týdnech jsme se zamýšleli nad kardinálními ctnostmi: moudrostí, spravedlností, statečností

a mírností. Jak jsme již několikrát zdůraznili, tyto čtyři ctnosti patří k velmi staré vzdělanosti, která pochází ještě z doby před křesťanstvím. Již před Kristem byla poctivost hlásána jako občanská povinnost, moudrost jako pravidlo pro jednání, odvaha jako základní složka života, který směřuje k dobru, a mírnost jako nezbytné opatření, které nesmí být zahlceno excesy. Toto starobylé dědictví, dědictví lidstva, nebylo nahrazeno křesťanstvím, ale zaměřilo se na ně, posílilo je, očistilo a integrovalo do víry.

V srdci každého muže a každé ženy je tedy schopnost hledat dobro. Duch svatý je dán proto, aby ti, kdo jej přijímají, dokázali jasně rozlišovat dobro od zla, měli sílu přilnout k dobru tím, že se budou vyhýbat zlu, a tím dosáhnout plného uskutečnění víry.

Ale na cestě, kterou všichni podnikáme k plnosti života, jež patří k údělu každého člověka - údělem každého člověka je plnost, být plný, plný života - se křesťan těší zvláštní pomoci Ducha svatého, Ducha Ježíšova. Ta se uskutečňuje prostřednictvím daru tří dalších, výrazně křesťanských ctností, které jsou v novozákonních spisech často zmiňovány společně. Těmito základními postoji, které charakterizují život křesťana, jsou tři ctnosti: víra, naděje a láska. Křesťanští spisovatelé je brzy nazvali „teologickými“ ctnostmi, nakolik jsou přijímány a prožívány ve vztahu k Bohu, aby je odlišili od ostatních čtyř tzv. kardinálních ctností, které tvoří „základní kámen“ dobrého života. Tyto tři ctnosti se přijímají ve křtu a pocházejí od Ducha svatého. Jak ty theologické, tak kardinální, spojené v mnoha systematických úvahách, tak vytvořily úžasné sepětí, které je často dáváno do kontrastu se seznamem

sedmi hlavních hříchů. Takto definuje působení teologických ctností Katechismus katolické církve. „Zakládají, oživují a charakterizují mravní jednání křesťana. Ony - tyto tři ctnosti - informují a oživují celý morální život. Tyto ctnosti vlévá Bůh do duší věřících, aby jim umožnil jednat jako jeho děti a zasloužit si věčný život. Tyto tři ctnosti - víra, naděje a láska - jsou zástavou přítomnosti a působení Ducha svatého ve schopnostech člověka.“ (č. 1813)

Mluvme nyní o riziku: zatímco riziko kardinálních ctností spočívá v tom, že vytvářejí muže a ženy, kteří hrdinně konají dobro, ale zcela osamoceně, izolovaně, velkým darem teologických ctností je existence prožívaná v Duchu svatém. Křesťan není nikdy sám. Nekoná dobro díky titánskému úsilí osobního nasazení, ale koná dobro, protože jako pokorný učedník kráčí za Mistrem Ježíšem.

Jde po cestě. Křesťan má teologické ctnosti, které jsou velkým protijedem proti soběstačnosti. Jak často se někteří morálně bezúhonní muži a ženy vystavují riziku, že se v očích těch, kdo je znají, stanou domýšlivými a arogantními! Je to nebezpečí, před kterým nás dobře varuje evangelium, kde Ježíš učedníkům doporučuje: „I vy, až vykonáte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: ‚Jsme služebníci neužiteční. Udělali jsme, co jsme měli udělat.‘“ (Lk 17,10). Pýcha je jed, je to silný jed: stačí kapka, aby zkazila celý život poznamenaný dobrotou. Člověk může vykonat mnoho dobrých skutků, může sklízet uznání a chválu, ale pokud to všechno dělal jen pro sebe, pro sebe samého, aby se vyvýšil, může se ještě nazývat ctnostným člověkem? Ne.

Dobro není jen cíl, ale také cesta. Dobro potřebuje mnoho rozvážnosti, mnoho laskavosti. Dobro především

potřebuje být zbaveno oné někdy až příliš těžkopádné přítomnosti, kterou je naše „já“. Když je „já“ středem všeho, naše „já“ je středobodem, vše je zničeno. Pokud každý čin, který v životě vykonáme, vykonáváme jen pro sebe, je tato motivace opravdu tak důležitá? Chudák naše „já“ přebírá vládu nad vším, a tak se rodí pýcha.

K nápravě všech těchto situací, které se někdy stávají bolestnými, velmi pomáhají teologické ctnosti. Zvláště pak v dobách pádů, protože i ti, kdo mají dobré morální úmysly, někdy upadnou. V životě padáme všichni, protože jsme všichni hříšníci. Stejně jako i ti, kdo ctnosti denně praktikují, někdy chybují. Všichni v životě chybujeme: inteligence není vždy jasná, vůle není vždy pevná, vášně nejsou vždy ovládány, odvaha ne vždy překoná strach. Otevřeme-li však své srdce Duchu svatému - vnitřnímu Mistru - oživí v nás

teologické ctnosti: pakliže jsme
ztratili důvěru, Bůh nám s mocí
Ducha svatého znovu otevře víru,
jsme-li sklíčení, Bůh v nás probudí
naději, a je-li naše srdce zatvrzelé,
Bůh ho obměkčí svou láskou.

Děkuji.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

Libreria Editrice Vaticana /
Rome Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
frantisek-zivot-v-milosti-podle-ducha/](https://opusdei.org/cs-cz/article/frantisek-zivot-v-milosti-podle-ducha/)
(04.04.2026)